

Componist van het requiem Roger 'Moreno' Rathgeb speelt viool in zijn woonwagen in Vaals.
© Luc Lodder

‘Requiem voor Auschwitz’ speelt een thuiswedstrijd

Wanneer op 4 mei de doden worden herdacht, klinkt de dodenmis ‘Requiem voor Auschwitz’ voor het eerst in Limburg. In het Parkstad Limburg Theater in Heerlen wordt het werk van Roger Rathgeb uit Vaals gespeeld.

DOOR KOOS VAES

Zestien jaar duurde het tot het af was: *Requiem voor Auschwitz*. Eerst weerhielden de verschrikkelijke beelden uit het vernietigingskamp componist Roger 'Moreno' Rathgeb om maar één noot op papier te zetten. Eenmaal opgeschreven begonnen muzikanten te klagen dat het te moeilijk was om te spelen. Terug naar de tekentafel dus. In 2012 ging het werk dan eindelijk in première, in Amsterdam. Vervolgens trok het *Requiem voor Auschwitz* zes jaar lang naar zalen in Europa, maar nog nooit naar de thuisbasis: Limburg. Tot nu dus.

Want de dodenmis wordt op een speciale dag opgevoerd in het Parkstad Limburg Theater in Heerlen, tijdens de Nationale Dodenherdenking op vrijdag 4 mei. „Limburgers zijn altijd een beetje traag met dit soort dingen”, lacht Rathgeb in zijn woonwagen in Vaals als hij erbij stilstaat dat zijn werk nog nooit is opgevoerd in zijn eigen provincie. Hij kijkt enorm uit naar de 'Limburgse première'. „Het moest een keertje hier in Limburg gebeuren, daar was eigenlijk gelegenheid genoeg voor de laatste jaren. Ik bedoel, 4 mei komt toch ieder jaar terug?”

Het is ondertussen twee jaar geleden dat het requiem voor het laatst is uitgevoerd, in Dresden. „Dus ik sta te popelen voor deze uitvoering.”

Zes jaar geleden was ik alleen maar bezig of mensen het mooi zouden vinden. Nu geniet ik van de muziek.

ROGER 'MORENO' RATHGEB

Werk gedaan

Of hij nog gespannen is om zijn werk gespeeld te horen worden? „Nee, ik heb mijn werk gedaan”, legt Rathgeb uit. Er is wel een groot verschil met zes jaar geleden, geeft hij toe. „Tijdens de première in Amsterdam heb ik geen moment kunnen genieten. Ik was zo in mijn hoofd bezig of het publiek het wel mooi zou vinden, dat ik niets meekreeg van de muziek. Na de laatste tonen was het ongeveer tien seconden stil, maar het voelde voor mij als een uur. Toen het applaus eindelijk kwam, kon ik het van me afschudden en in het vervolg gewoon genieten van de muziek. Dat zal ik vrijdag ook zeker doen.”

Het Vaalser mannenkoor Cecilia en de Heerlense Oratoriumvereniging slaan de handen ineen om het requiem uit te voeren. Een initiatief van de burgemeester van Vaals, zo legt Rathgeb uit. „De burgemeester bezocht vier jaar geleden een uitvoering van het requiem in Den Bosch. Hij was apetrots dat zoiets moois uit Vaals kwam. Hij wilde het daarom naar de regio halen. Eerst was het de bedoeling dat het in de openlucht gespeeld zou worden, maar daar zitten te veel risico's aan vast vanwege het weer. Maar het theater in Heerlen is ook een prachtige locatie.”

Hij heeft het koor en oratorium volledig vrijgelaten in de voorbereiding. Hij wil zich niet opdringen. „Iedere dirigent vult het requiem op zijn eigen manier in, het gaat tenslotte over muziek. Hoewel het om een dodenmis gaat, is het geen dode materie. Een dirigent sleutelt eraan en legt accenten op bepaalde delen. Die vrijheid moeten ze ook krijgen, vind ik.”

Opera

Mogen we in de toekomst nog een muzikaal project verwachten van de autodidact? „Een opera”, klinkt het ambitieus. „Maar dat gaat ook met horten en stoten, het onderwerp ligt namelijk zeer dicht bij me.” Hij heeft het over de vervolging van zigeunerkinderen in zijn geboorteland Zwitserland tijdens de vorige eeuw. Rathgeb ontsprong maar net de dans omdat zijn vader geen Sinto was. Ook speelt een externe factor mee: „In 1992 is hierover een film gemaakt, ik heb om de rechten gevraagd maar die krijg ik niet vanwege een conflict tussen de makers. Dus kan ik het hele script weggooien en opnieuw beginnen. Gelukkig kan ik mijn eigen muziek nog gebruiken.”

Het requiem wordt vrijdag gespeeld om 20.45 uur in het theater in Heerlen. Kaartjes zijn verkrijgbaar via www.plt.nl